

pri vas. Posnemljite toraj druge občine, katere so že zdavnej stresle nemčurski jarem raz sebe, in bi se sedaj resnično sramovale s temi ljudmi kdaj kaj več imeti opravka.

Tako smo se borili in se še bodemo za naše pravice in ne odložimo poprej orožja iz rok, dokler ne bo zadnji naš sovražnik premagan in nam vse pravice, ne samo zagotovljene, ampak tudi resnično izpolnjene.

Več volilcev.

Priproste misli o narodnosti in kmetški izobrazbi.

Gotovo vsaki domoljub, kateri v resnici ljubi svoj narod, obžaljuje, da so se Slovenci pred nekaterimi leti zavoljo narodnega programa razcepili v dve stranki, namreč v Staro in Mladoslavence.

Sicer se je ta razpor, hvala Bogu, že nekoliko poravnal, vendar pa se še večkrat vname, zlasti po časopisih, in težko, če boede kdaj napočila srečna doba prave edinosti in sloge. Čeravno je ta narodna vojska iz jedne strani sicer koristna, ker se zmote in kriva načela razkrivajo in presojujejo, vendar bi Slovenci imeli veliko večjo moč in veljavo, ko bi bili složni in edini ter bi vsi vzajemno delovali pod geslom: „Vse za vero, narodnost in omiko“.

Lep je — na oči — program Mladoslavencev: „Vse za narodnost, omiko in svobodo“, vendar, vendar ne velja, ker ne zadostuje človeškemu namenu, ker je zavrgel to, kar je za človeka najboljšje, namreč sv. vero.

Brez vere pa vsa narodnost, omika in svoboda, nima najmanjše veljave, je samo lupina brez jedra, zakaj vsi naporji za narodnost in omiko, ako niso združeni z nauki sv. vere, človeka nikakor ne osrečijo, že na zemlji ne, in ko gleda človek v drugo življenje, nimajo za-nj najmanjše tolažbe in upanja za srečno večnost. Kdor ima pravo pamet in modrost in ni duševno slep, bo vse svoje dušne in telesne moči porabil v prvi vrsti v ta namen, da si pridobi večno domovino; drugič bo pa tudi ljubil svojo časno domovino ali svoj narod, ter bo, kolikor mogoče, delal za njegov blagor in napredek in tretjič si bo pridobil tudi potrebne in dostojne omike, da bo koristen ud človeške družbe.

Obžaljevati pa je, da imajo nekateri slov. rodoljubi, poleg obilno dobrih, tudi nekaj krivih načel, in tukaj posebno mislim, kar zadeva kmetško omiko. Čital sem v nekem novejšem slov. listu, ki je v drugem oziru prav izvrsten in hvale vreden, da prevelika omika je za kmeta pogubna, da učen kmet je brezveren, ni za gospodarstvo in sploh malo kaj velja; nikakor mu ne sodi, da bi za „plug držal in zraven časopise prebiral“. Resnica je, da marsikateri omikan kmet, ako ga napuh pravzame, zgubi

vero, zabrede v hudobije in pride tudi na „kant“; da bi pa omika sploh bila za kmetški stan nevarna, to je pa nespametno misliti. *) Ako človek po svetu pogleda, prepriča se pač lahko, da nevednost je največ kriva, da se toliko ljudi pogubi, in sicer zato, ker nimajo spoznanja božjega, ne spoznanja samega sebe. Nevednost zakrivi sploh največ hudodelstev, potem slabo materijalno stanje, revščino in нравni propad. Krivo je torej, kdor misli, da ima kmet že zadosti omike. Ker sedaj vse napreduje, je pač potrebno, da tudi kmet ne zaostane v omiki in napreduku. Veseliti mora vsakega domoljuba, da se vedno množi število izobrazjenih in značajnih slov. kmetov, ki imajo verno, domoljubno in za vse dobro vneto srce. Kako veselo je, v katerih župnijah so zavedni in izobraženi ljudje, posebno mladina! Imajo bralna društva, čitalnice, skorej pri vsaki hiši Mohorske knjige, citajo v obilnem številu razne slov. liste, imajo velike pevske zборе za cerkveno in narodno petje, — sploh so navdušeni za vse, kar je lepo, dobro, нравno in plemenito.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sitno mrčesje.

Poleti trpi živina veliko od mrčesjadi in gospodarju je veliko na tem, da jo je ubrani, kjer more. Pripomočkov zoper mrčes nasvetuje „Mir“ te-le: Najbolji so pač, pravi, domači.

1. Voda, v kateri se je kuhl tabak. Na en del navadnega tobaka se vzame 35 delov vode in s to tekočino se izmijejo posebno občutljivi deli života.
2. Jesih, v katerem so se kuhali zeleni orehovi listi. Vzemi zelenih orehovih listov ali zelenih orehovih lupin, ki se kuhajo v jesihu. Če se žival s to tekočino izmije, jo pusti mrčes več dni pri miru.
3. Razredčen bencin, razredčen petrolej, tudi močno razredčena karbolna kislina je jako dobra, da zabrani pritiskanje muh v ušesa. Le ne smejo se te reči pogosto na istem mestu rabiti, ker sicer pekó. Veliko trpi zlasti živina, ki mnogo dela po gozdnih senožetih in po zemljah, ki so z grmičevjem poraščene, kjer se mrčesi posebno redé. Razun omenjenih sredstev služi tu tudi dobro, ako se nataknejo živini kapice na ušesa in če se pokrijejo z gosto mušjo mrežo. Da se branijo odprte rane, kamor muhe kaj rade posedajo ter svojo zalego v nje polagajo, je prav dobro, rane namazati s terpentinovim oljem ali karbolno kislino. Če je živina tako hudo pičena, da ji dela bolečine in pičeno mesto zateče, daje se na dvojen način pomagati in sicer: pičeno mesto se namaže z rujavo žlindro iz tobakarske pipe in bolečina se takoj polajša, ali pa

*) Tega ne trdi nihče, tudi oni list ne. Ured.

se kane na rano salmijakovca, ki tudi bolečino zmanjša.

Meso v poletji.

Velik križ je z mesom po letu in vendar se izgodi večkrat človeku, da mu je treba ohraniti ga in sicer tako, da ne bo kvara. Na Francoskem se ravna z njim tako-le: Vzame se lončena posoda, napolni se s posnetim mlekom in sicer tacim, ki se že kisa. Sedaj se vzame meso, položi v tako mleko in na vrh se naloži kamenje tako, da je meso čisto v mleku. Tako se drži meso vsaj celih osem dni brez vsake škode.

Kedar hočeš vzeti mesa iz mleka, da se rabi za kuho, ni treba druga, kakor da se opere. V tem ne trpi meso nobene škode, mleko pa rade pijó svinje in počutijo se pri tem prav dobro.

Sejmovi. Dne 26. julija v Framu, pri sv. Križi na Murskem polji in na Teharji. Dne 29. julija v Arveži. Dne 29. julija v Ormoži, v Šmartnu pod Vurb. in v Valci. Dne 30. julija v Kostivnici. Dne 31. julija v Konjicah, v Dolu, v Imenem in v Marenbergu. Dne 1. avgusta v Gomilicah in na Bregu v Ptuji.

Dopisi.

Od sv. Lenarta v slov. gor. (Zlata meša.) Prihodnjo nedeljo, dne 28. bodo naš mnogozasluzeni preč. gospod Juri Tutek obhajali svojo zlato sv. mešo. V lepem gotičnem slogu sezidana dekanjsko-župnijska cerkev se je izmalala za to slovesnost po načinu stolne Mariborske cerkve, ter tako ozaljšana in okinčana čaka, da dostojno, kakor nevesta sprejme svojega izvrstnega, delavnega in vnetega dušnega pastirja. V ta namen bode ob 1/2 10. uri v jutro slovesen vhod v cerkev, zatem slovesna pridiga, katero bodo imeli gospoda kanonika rojak, preč. g. korar dr. Križanič. Potem sledi slovesna sv. meša z zahvalno pesmijo, katero bodo darovali Bogu vsegamogočnemu v zahvalo sam preč. g. zlatomešnik. Kakor se sliši, pripravljajo in giblje se mlado in staro, ne le v domači župniji, ampak tudi v celi dekaniji, da dostojno pozdravi in počasti o tej svečanosti svojega za cerkev in državo mnogozasluznega ljubeznjivega g. dekana, kateri že polnih 32 let slavno vodijo dekanijo!

Iz Vržeja. (Božja pot.) Letos se nameni pri romarski cerkvi sv. Trojice v slovenskih goricah tako zvana rimska procesija z gorečimi svečami napraviti v zadostenje za nečast, ki se dela po svetu Materi Božji. K tej procesiji so povabljeni vsi romarji, posebno še bratje in sestre sv. Frančiška in kateri še ima le količkaj ljubezni do matere Božje v svojem srci, naj se

vdeleži te procesije. Kateri si ne more sveče kupiti, naj si je kosček seboj vzame. Nje začetek bode zvečer prvega avgusta ob deveti uri zunaj cerkve pri podobi žalostne matere Božje.

Iz Šalovec pri Središči. (Popravek.) V št. 26. „Slov. Gosp.“ nekdo v imenu več občanov (?) našega župana zaradi narodnosti in zidanja nove šole čisto po nepotrebnem in po krivici napada. Znano je namreč, da so bili in so še zmiraj Šalovčani skoraj vsi dobri narodnjaki, kar se je pri vseh volitvah pokazalo. Še celo tisti, ki so se v časih dali preslepiti od kakega Ormoškega ali pa še bližjega nemčurja, bi bili žaljeni, ko bi jim rekli, da niso narodnjaki. Šalovčani in ž njimi naš župan, ki smo ga zopet za župana izvolili, ostanemo tudi zanaprej narodnjaki, naj kdo piše, kar hoče. Ta dopisnik „trobi“ okoli in znemirja vso okolico, naj nam ne prisoja neumnosti, ker je to laž, „opomniti“ bi moral dopisnika, naj bi imel možko djanje in ne rabil ženskega jezika. Za slovenske časopise itd. pa vsak po svojem premoženji izda, in da gre na kmetih dandanes trdo za krajcarje, tega ne more nikdo tajiti. Dopisnik pita tudi, čemu so mu kazenski denarji, ki se plačujejo v siromaški zavod. To pitanje sme dopisnik staviti do vsakega odbornika, pa bo resnico izvedel. Dopisnik tudi pita, naj nam pokaže naš župan na ubožca Goršiča. Naš župan je sklical sejo in je odbor sklenil, da ga mora vsaki posestnik 48 ur na stanovanji imeti in potrebno hrano dati. Ali pustimo to. Le še eno besedo o šoli. Kaj misli dopisnik, kje bi bilo bolje postaviti novo šolo, ali blizu cerkve, kakor želimo vsi Šalovčani, Obržani, Grabenčani, Godeninčarji in mnogo Središčanov, ali pa tam daleč na Središkem „pašniku“, kjer se pasejo konji, krave, svinje in goske, kakor želijo nekateri Središčani in pa nekateri drugi brezverni gospodje, ki pravijo, da samo pri cerkvi ne zidati šole? Ko bi naš župan z zadnjimi potegnil, storil bi v nebo kričeči greh in na veke celi občini krivico naredil. Naš župan pa pravi, raji smrt, kakor dovoliti na Središki pašnik novo šolo. Zastonj se toraj v tem slučaju sklicuje dopisnik na Slomška in sv. Ivana Krstnika, ker ta dva in vsak krščanski mož bi, kakor pri nas stvar stoji, se skliceval na besede Izveličarjeve, ki pravi: „Pustite male k meni priti“. Zaradi tega popravka pa se naj ne huduje dopisnik, saj ve, da je še le zdaj prišla resnica na dan. Več odbornikov.

Iz Črešnjevca. (Obsojeni) so bili naši vrli štirje možaki: Franc Škubic, obč. predstojnik, Anton Vizjak, modrinjak Franc Rober, in Peter Drev, vsi trije obč. svetovalci, pri kazenski sodnji v Slov. Bistrici, dne 27. rožnika t. l., vsak na 10 dnevni zapor, oziroma 50 gld. plače. Zakaj? Za to, ker so bili neko